

BEWAAR HET PAND

UITGAVE TOT BEVORDERING VAN DE HANDHAVING DER OUDE GEREFORMEERDE BEGINSELEN

Meditatie

Ik ben de weg

Joh. 14:6a

Een weg is het middel om te komen op een bepaalde bestemming. Vaak leiden verschillende wegen naar een plaats. Men kan ook langs omwegen het doel bereiken.

Maar ten opzichte van de weg naar de hemel is er maar één weg, en die weg is ... Christus Zelf! "Ik ben de weg".

Alle andere wegen buiten Hem zijn wegen des doods. Van nature bewandelen wij allen de brede weg, de weg des verderfs. Een weg onderstelt afstand, verwijdering, scheiding. De zonde bracht in het Paradijs de scheiding tussen God en de mens. Daarom is de mens de rechte weg kwijt, want hij is God kwijt. En het ergste is, dat hij dit niet beseft, hij is er blind voor. Zo leeft de mens voort, dikwijls nog menende dat hij op de goede weg is.

Niettemin komt de Heere ons tegemoet met Zijn Woord en roepstemmen. En Hij getuigt het Zelf, dat Hij geen lust heeft in de dood des zondaars, maar daarin, dat de zondaar zich bekeert en leeft!

Groot is het voorrecht nog te mogen leven onder dat Evangelie der zaligheid. Wij zullen nooit kunnen zeggen dat wij het niet geweten hebben. Maar wij moeten op die weg gebracht worden. De aanvang van de weg des levens in Christus ligt in GOD ZELF, in Zijn eeuwig welbehagen, in Zijn liefdehart. Want ook Christus komt van God. Hij is van eeuwigheid tot Middelaar en Borg verordeneerd en gezalfd, Spr. 8:23. Hij verliet de schoot des Vaders om de weg tot het hart des Vaders te openen. Daarom wijst Hij niet maar naar de weg, maar Hij is Zelf de weg!

Dus begint de weg der zaligheid niet bij de mens, maar bij God. Nooit heeft de mens die weg zelf kunnen uitden-

ken, nooit zal hij naar die weg vragen. Hij begeert die weg niet. Want die weg is niet een weg naar het vlees, zoals de mens wil, maar een weg waarop al de geschonden deugden Gods moesten hersteld worden, ja aan het heilig recht Gods moest worden voldaan, de zondeschuld geboet en de straf gedragen. De mens wil wel naar de hemel, maar langs een weg, die hemzelf recht toeschijnt, de weg van beneden naar Boven! Door alle eeuwen heen heeft de mens die weg gezocht en gewild. Door deugdzaam te leven, door zelfonthouding en boetedoeningen. Velen zelfs denken op de weg naar de hemel te zijn, maar zij kunnen nog heel gerust vasthouden aan de wereldse begeerlijkheden en aan al de dingen, waarbij de wereld haar genoegens zoekt.

Het onderscheid tussen die, die God dient en die, die Hem niet dient, komt niet uit. En wat gemeenschap heeft Christus met Belial?

Men is gelijk aan die twee kinderen wier moeder in hun vroege jeugd hun was ontnomen. Stervende had deze moeder mogen getuigen van haar vaste hoop. De beide kinderen werden opgevoed door een tante, die hen wreed behandelde. Teneinde raad zijn zij weggevlucht. Maar die laatste woorden van moeder waren zij niet vergeten en daarom wilden zij ook de reis maken naar de hemel. Die kon toch niet ver zijn, want over de velden ginds scheen het hun toe, dat de hemel op de aarde lag, daar hing de lucht op de grond. Zij liepen al verder. Maar hoe verder zij kwamen, hoe meer de hemel week en ach, weldra liep het uit op een grote teleurstelling. Die hemel bleef zo hoog en ver...

Zo is het ook met degenen, die lopen

en hopen, dat men zo maar de hemel in kan stappen. Een mens behoeft het niet zo zwaar te nemen. Als je toch gelooft en Jezus aanneemt, dan is het toch goed? Velen zijn er, die wel eens een ernstig ogenblik in hun leven hebben gehad of uitredingen uit moeilijke omstandigheden, of met een versje of tekst werden vertroost en nu vast geloven, dat zij daardoor ook bij Gods kinderen behoren. Maar wat zal dit alles op een ontzettende teleurstelling uitlopen, wanneer de Heere het niet verhoedt en hen nog tijdig ontdekt aan dit zelfbedrog! Straks menen in te gaan en... niet kunnen, wanneer de deur gesloten is. De weg naar de hemel wordt ook gezocht door de werken der wet. Het geweten wordt wakker geschud. Indrukken van dood en eeuwigheid benauwen de mens en hij gaat zoeken om tot rust te komen. Met zonden wordt gebroken. Stipt en nauwgezet gaat men leven. Maar het komt niet verder. Tenzij de Heere de ogen en het hart opent, zoals bij Lydia, de purperverkoopster uit Thyatira. Ach, zij diende God, maar miste de ware vrede en rust, totdat Paulus kwam en de weg der zaligheid verkondigde in Christus Jezus, ja, afmaande van de weg om door de werken der wet zalig te worden. Het woord "achtnemen" (op hetgeen van Paulus gesproken werd) wijst op: luisteren naar woorden van vermaan.

Christus is de weg, niet een weg, maar de Weg, de enige Weg, de volkomen gebaande Weg! Hij is de Ladder Jakobs!

Wanneer Christus Zichzelf proclameert als de Weg, stond Hij voor de ingang van Zijn lijden, voor de poort des doods. Hij heeft de schuld der zinnen op Zich genomen en de last van de eeuwige toorn Gods gedragen. Hij is tot een vloek geworden, daarom moest Hij de kruisdood sterven. Zo heeft Hij Zijn offerende gebracht. En wanneer Hij het "Het is volbracht" heeft uitgeroepen, ja de dood is ingegaan tot be-

taling van de zondeschuld, dan is in Hem de weg tot de verzoende gemeenschap met de Vader ten volle ontsloten! En dat voor zulken, die door ontdekkende genade moeten bekennen, tijdelijke en eeuwige straffen verdiend te hebben, ja, de eeuwige rampzaligheid. Ziet, zulken krijgen een Borg nodig en... innig lief, wanneer Hij aan hun ziel uit het Evangelie wordt geopenbaard en geschonken! O, hoe ruim is die weg! Daarom kon de apostel schrijven in de Hebreeënbrieff (hfdst. 10:21): "Dewijl wij dan, broeders vrijmoedigheid hebben, om in te gaan in het heiligdom door het bloed van Jezus, op een verse en levende weg, welke Hij ons ingewijd heeft door het voorhangsel, dat is door Zijn vlees, en dewijl wij een grote Priester hebben over het huis Gods, zo laat ons toegaan met een waarachtig hart, in volle verzekerdheid des geloofs."

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk.
Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren.

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Copie voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar: Ds. A. van Heteren, Voordijk 247, 2992 AL Barendrecht, telefoon 0180-613069.

ADMINISTRATIE:

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk.
Telefoon: 0184-669116.
postrek. 70.43.50 t.n.v. Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.
Abonnementsprijs f 10,- per jaar.
Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar.
Advertenties f 0,60 per mm met een kolombreedte van 6 cm.
Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

Dit tijdschrift wordt ten behoeve van iedereen die niet op de gebruikelijke manier kan lezen uitgegeven op groot-letter of via de Electronische Postbus. Informatie en opgave: CBB, Christelijk Bibliotheek voor Blinden en Slechtienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-551014.

Op deze Weg zal geen zondaar verkeerd uitkomen. Deze weg heeft nog nooit iemand misleid. Alle wegen buiten Christus lopen uit op het eeuwig verderf.

Maar - en daarop komt het voor u en mij aan - die enige Weg moet bewandeld worden! Zijn we daarom al op die weg gebracht? Kennen we deze weg? Daartoe is noodzakelijk het deelachtigmakende werk van Christus door de Heilige Geest. Want ook ten deze is Christus de Weg! Hij is de Weg, vanwege Zijn verhoging aan de rechterhand Zijns Vaders. Hij heeft immers alle macht gekregen in de hemel en op de aarde! Hij heeft de belofte des Vaders verkregen en Zijn Geest uitgestort. Door die Geest woont en werkt Hij in Zijn kerk, brengt Hij zondaren op de weg des levens, waarvan Hij het fundament is, omdat Hij Zelf ... de Weg is. Door die Geest wordt de zondaar tot Christus gebracht en door Christus... tot de Vader! "Niemand komt tot de Vader dan door Mij". Dit wordt door de onderwijzing des Geestes in de weg des geloofs geleerd. Daarom zijn de oefeningen des geloofs zo noodzakelijk. Hoe meer men ontdekt wordt, hoe meer Christus noodzakelijk en dierbaar wordt, ja zo algenoezaam als de Weg, als de enige en volkomen Weg! Dan begeert men geen andere weg meer. Geef mij Jezus of ik sterf, want buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf!" "Ik ben de Weg".

In zijn vernedering, in Zijn verhoging! Ook als Profeet, Hogepriester en Koning!

Hoe groot wordt Hij! Hij voor het zielsoog als Profeet bij het zien en erkennen van eigen dwaasheid, hoe groot als enige Hogepriester bij het beleven van de smartelijke ervaring, de schuld dagelijks groter te maken. Hoe groot en heerlijk wordt Hij als de grote Voorbidder voor het aangezicht des Vaders... voor een biddeloos en dankeloos volk in zichzelf. Hoe verheven als Koning... voor een in zichzelf hulpeloos en machteloos volk! Ja, het is de moeite waard op die weg gebracht te worden. Want die weg misleidt niet, zeiden we.

O, rusten we niet, maar leren we ons benaarstigen om die Weg te kennen en te bewandelen. Smeek de Heere, dat Hij u op die Weg brenge! Het is nog het heden der genade! "De goddeloze verlate zijn weg en hij bekere zich tot de Heere, zo zal Hij Zich zijner ontfermen, en tot onze God, want Hij vergeeft menigvuldiglijk" Jes. 55:7.

"Ik ben de Weg". Christus draagt al de Zijnen met al hun moeilijkheden en lasten. Op Hem leunende, zullen zij niet bezwijken. De Godsstad, het nieuwe Jeruzalem komt in het zicht. "Ik ga heen, om u plaats te bereiden".

O, welk een zaligheid wacht dat pelgrimsvolk, dat hier als gast en vreemdeling verkeert! dáár zijn ze... thuis, voor eeuwig!

Mijn God, U zal ik eeuwig loven, omdat Gij 't hebt gedaan.

Wijlen Ds. H. van Leeuwen.

Van de administratie

In de afgelopen veertien dagen mochten wij vier nieuwe abonnees verwelkomen en mochten wij f 65,- aan giften ontvangen.

Waarvoor onze hartelijke dank.

Hartelijke groeten van P.J. Boers.

Van de redactie

Inhoud

In deze aflevering van ons blad treft u zoals gebruikelijk weer een aantal vervolgartikelen aan. We namen een meditatie over van wijlen Ds. H. van Leeuwen.

Ontmoetingsdag

De komende ontmoetingsdag zal D.V. gehouden worden zaterdag 6 mei in de Chr. Geref. Kerk te Werkendam.
's Morgens zullen spreken Ds. K. Visser en Ds. B.L.C. Aarnoudse.
's Middags zal gesproken worden door Ds. M. Vlietstra en Ds. M.C. Tanis.

Ds. K. Visser

De gezondheidstoestand van Ds. K. Visser is zover vooruit mogen gaan dat hij weer mocht voorgaan in de zondagse eredienst. Het past de Heere daarvoor te erkennen. We hopen van harte dat het in deze lijn voort mag blijven gaan en dat ook het gewaardeerde werk voor ons blad verricht mag blijven worden.

AvH.

John Brown – “Christus, de Weg, de Waarheid en het Leven” (31)

Jezus Christus is hét Leven. Wij liggen van nature midden in de dood. Het gevolg hiervan is dat wij eenmaal – wie weet hoe spoedig – ook de lichamelijke dood moeten sterven. In het paradijs hebben wij de dervoudige dood over ons ingeroepen. En wel: de lichamelijke dood, de geestelijke dood en de eeuwige dood. Het mag duidelijk zijn dat de geestelijke en de eeuwige dood nog veel erger zijn dan de lichamelijke dood. De geestelijke dood is zo verschrikkelijk, dat ik op geen enkele manier besef dat ik de gemeenschap met God kwijtgeraakt ben. En toch rust de toorn van God op me. Johannes zegt: “Die in den Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven; maar die den Zoon ongehoorzaam is, die zal het leven niet zien, maar de toorn Gods blijft op hem” (Joh. 3:36).

Als we niet leren geloven in de Zoon van God komen we ná het sterven in de hel. Dan worden we voorgoed uitgebannen uit de zalige tegenwoordigheid Gods. Dan zullen we de kokende fiolen van Gods gramschap gevoelen. Als Gods toorn maar een weinig ontstoken wordt en enkele vonken daarvan vliegen in dit leven in het geweten van een mens. Wat zal het dan zijn als God Zijn ganse toorn opwekt? In de hel is de worm en het vuur.

Welke treurige gedachten behoren we te hebben over onze zonden, met name over onze val in Adam, die zoveel ellende teweeg gebracht heeft.

Wat is het een grote zegen dat Jezus Christus in de wereld gekomen is om zondaren zalig te maken. Hij is de Weg, de Waarheid en het Leven. Zó maakt Hij Zichzelf bekend. Helaas zijn er velen die Christus verwerpen en verachten.

Daarom is bovengenoemde tekst een vermaning om in Christus te geloven en Hem te omhelzen.

De leer van onze tekst is ook een vertroosting voor allen die de Heere van harte liefhebben. Verlaat desnoods alles, om Christus, de enige troost van uw ziel te behouden. U hebt geen reden om vanwege uw oneindige zonden, gebreken en ellenden mismoedig en beschroomd te zijn. Hij is hét Leven. Hij is het die de Zijnen het leven geeft.

Ds. Brown spreekt over het geluk van diegenen, die Christus als hun leven hebben aangenomen. Hun staat is

gelukzalig, want Christus die het Leven is, is de hunne.

Daar komt heel wat tegenop. Dat weet Ds. Brown ook! Vandaar dat hij een aantal tegenwerpingen ontzenuwt.

Eerste tegenwerping: “Maar de een of andere goddeloze kon zeggen: Wij zien niet dien gelukkigen of voordeligen staat dergenen, die voor gelovigen doorgaan; want wij bemerken, dat zij menigmaal even weinig levendig zijn, als de anderen, en even onbekwaam tot de plichten, ja ook somtijds evenzeer de zonde en der verdorvenheid onderworpen als de anderen.

Ik antwoord: Voor eerst, Hoe het ook met hen zij, of in uw ogen, of misschien somtijds ook in hun ogen; zo moogt gij u toch wel stil houden, want in hun ergste staat zouden zij met u niet willen ruilen voor een wereld. In hun doodigsten staat zijn zij niet zonder alle leven, gelijk gij zijt. (...)

Ten tweede: Hoewel zij somtijds dood schijnen te zijn, zo zijn zij toch niet altijd zo. Het leven werkt somtijds dadelijk in hen (...)

Ten derde: Daar kan meer leven in hen zijn, ja leven in beweging, wanneer zij schijnen overwonnen te zijn door enige lusten of verdorvenheden, ja als zij dodelijk zijn overwonnen, dan de aanschouwers, die vreemdelingen zijn van het hart, kunnen bemerken.”

De tweede tegenwerping gaat nog verder en snijdt nog dieper in. Sommige gelovigen zullen zelf zeggen dat zij die levendigheid niet in hun ziel waarne-

men. Die levendigheid die er blijk van moet geven dat Christus, het Leven, in hen woont en werkt.

Ds. Brown zegt dat er inderdaad gelovigen zijn die zichzelf benadelen. Dit komt omdat ze niet het geloof in Christus beoefenen. Er kan ook zorgeloosheid in het hart zijn, waarvan de satan gebruik maakt. Er kan traagheid zijn, waardoor de genade terzijde wordt gesteld. “De beste weg om de genade levendig te houden is, dezelve in beoefening te houden, hoe klein zij ook is.”

Het is nodig om de Heere aan te roepen; Hem te vragen om op onze wachttorens te staan en te bidden om de doorwerking van het werk van Christus in de ziel! Bij en in Christus is een eeuwige volheid. Hij wordt niet armer van het geven.

Laten we met de dichter van Psalm 119 meebidden en meebelijden wat in vers 175 en 176 staat. “Laat mijn ziel leven en zij zal U loven, en laat Uw rechten mij helpen. Ik heb gedwaald als een verloren schaap; zoek Uw knecht, want Uw geboden heb ik niet vergeten.”

*“Gun leven aan mijn ziel,
dan looft mijn mond*

*Uw trouwe hulp; stier mij
in rechte sporen;*

*Gelijk een schaap heb ik
gedwaald in 't rond,
Dat, onbedacht zijn herder
heeft verloren.*

*Ai, zoek Uw knecht,
schoon hij Uw wetten schond;*

*Want hij volhardt naar
Uw geboën te horen.”*

(Ps. 119:88 berijmd)

Ds. G.J. Capellen

Willow Creek - 3

Hoe moeten we nu Willow Creek nu beoordelen?

Vooreerst mogen we waardering uitspreken voor de bewogenheid van Willow Creek met de buitenkerkelijke mens. Amerika seculariseert, maar Nederland nog meer. De meerderheid van de Nederlandse bevolking gelooft niet meer in God. Het kerkbezoek daalt drastisch. Dat geldt voor heel West Europa en een vergelijkbare ontwikkeling vindt plaats in Canada en ook in de Verenigde Staten.

Hoe staan wij daar persoonlijk tegenover? We kunnen gemakkelijk de wereld veroordelen, maar is er ook bewogenheid in ons hart met onze medemensen die zonder Christus

leven? Zij zijn op weg naar de eeuwige rampzaligheid! De Heere Jezus Zelf was bewogen met de scharen die als schapen waren zonder herder. De apostel Paulus was gedreven om het Woord van vrije genade te verkondigen. De liefde van Christus drong hem. De Heere Jezus heeft gesproken: Gij zult Mijn getuigen zijn. Spreken we goed van de Heere tegen onze naaste? Wijzen we op het eeuwige behoud en zaligheid in het Bloed van Christus?

Willow Creek bepaalt ons bij de ontzaglijke nood van onze maatschappij. Het is een post-Christelijke maatschappij, een stervende cultuur, waar Christelijke normen en waarden aan

het verdwijnen zijn en velen voor eeuwig verloren gaan. Zijn we nog bewogen met onze buitenkerkelijke naaste? Bidden we nog om bekeringen? Wat zou het toch rijk zijn wanneer er van buiten de kerk, zondaren getrokken zouden worden, en voor eeuwig behouden zouden worden. Bidden we daar nog om? Zijn wij bewogen? Willow Creek is het wel.

Een ander punt van waardering is, dat Willow Creek probeert het Evangelie te "vertalen" naar de moderne geseculariseerde mens toe. Wanneer er onder ons zendelingen uitgezonden worden om in verre landen Gods Woord te verkondigen, dan vereist dit vooraf een hele studie. Er moet studie genaakt worden van de taal en cultuur van dat vreemde volk, waaronder men het Evangelie wil verkondigen. De zending probeert zo dicht mogelijk aan te sluiten bij de belevingswereld van die heidense volken.

In wezen doet Willow Creek hetzelfde, maar dan naar de moderne Westerse, geseculariseerde mens toe. Het Woord van God moet verstaanbaar gemaakt worden. Paulus was ook de Joden een Jood, en de Grieken een Griek. We hebben ons aan te sluiten bij ons gehoor. Derhalve is ook het verkondigen in de vorm van voorbeelden en alledaagse illustraties zelfs aan te bevelen. De Heere Jezus deed dat ook. De profeten deden eender. Denk maar aan de profeet Nathan, die David van zijn schuld overtuigt door een gelijkenis hem voor te houden, zelfs een dramatische gelijkenis.

Het is de taak van de predikers om het Woord van God dicht bij de mensen te brengen. Ook hier geldt het woord: Wie is tot deze dingen bekwaam? Te gemakkelijk kan ook in de zondagse prediking de bediening van het Woord vervallen in clichés en in standaard uitdrukkingen, die uitgehold zijn en ook gemeenteleden niet meer aanspreken. Is het al een worsteling voor predikers geworden om het Woord Gods verstaanbaar en dicht bij het gehoor te brengen? Of hebben we daar geen zorgen over? Willow Creek worstelt wel met deze vragen en probeert Gods Woord op een verstaanbare wijze te vertolken.

Een ander punt van waardering voor Willow Creek is verder dat Hybels c.s. bewust proberen de mens te overtuigen van de waarde van het Evangelie. Dat trachten te bewegen tot het geloof, het proberen te overreden is een goed

en Schriftuurlijk streven. Teveel ontbreekt deze gedrevenheid onder ons. Wanneer we belijden en geloven dat we een boodschap hebben die elk mens nodig heeft, een boodschap van heil, zijn wij dan ook overtuigend? Proberen de predikers hun gehoor te overtuigen en te bewegen? Dat is iets anders dan manipuleren. Bij manipuleren wordt er op de emoties van het gehoor gewerkt. Men profileert zich op een dusdanige wijze dat het gehoor daar weer op reageert en wel op een voor de spreker wenselijke manier. Bij manipulatie heeft de spreker iets onwaarachtigs. Hij zegt iets, niet omdat hij het meent, maar omdat hij een reactie wil ontlokken.

Het overtuigen is iets anders. Dat is een energiek streven om de hoorder te laten zien hoe noodzakelijk het Evangelie voor hem is. Hierbij wordt er niet zozeer op de emoties gewerkt maar op de mens in zijn nood als zondaar. De spreker meent alles wat hij zegt. Hij staat volkomen achter zijn boodschap. Zo heeft de Heere Jezus gepreekt. Hij wilde niet de emoties bewerken. Hij manipuleerde niet. De Heere Jezus preekte het Evangelie met gedrevenheid en macht, zodat de mensen versteld stonden van Zijn leer.

Zo preekte Paulus: "Wij dan, wetende den schrik des Heeren, bewegen de mensen tot het geloof, en zijn Gode openbaar geworden; doch ik hoop ook in uw gewetens geopenbaard te zijn." (2 Corinthiers 5:11). We lezen in Handelingen 28:23, "En als zij hem een dag gesteld hadden, kwamen er velen in [zijn] woonplaats; denwelken hij het Koninkrijk Gods uitlegde, en betuigde, en poogde hen te bewegen tot het geloof in Jezus, beide uit de wet van Mozes en de profeten, van des morgens vroeg tot den avond toe."

Hybels wil op een energieke manier mensen overtuigen van het Evangelie. Hij doet er veel moeite voor. Hoeveel moeite doen wij ervoor? In persoonlijke gesprekken en als predikanten op de preekstoel? Hybels wil de mensen overtuigen van de waarheid van het Evangelie. Dat streven op zich moet gerespecteerd worden. Daar moeten wij ons op toeleggen. Wij in onze kringen lopen het gevaar uitgesloten cliché woorden te gebruiken en zelfs lijdelijk te zijn in de prediking. Maar Paulus bracht zijn gehoor in de klem. De mens moet in het nauw gebracht worden. De mens moet duidelijk gemaakt worden, dat er van onze kant geen red-

ding noch zaligheid mogelijk is, maar dat onze toevlucht moet liggen in God alleen. De Heere is een God van heil, Hij schenkt uit goedheid zonder peil ons het eeuwig zalig leven. De mens die daarvan overtuigd is geworden zal tot die God de toevlucht nemen. Dat is zalig worden.

Maar nadat we nu enkele punten van waardering voor Willow Creek hebben uitgesproken, moeten we ook verschillende kritische opmerkingen aan het adres van Willow Creek maken. Want ook al lijkt het dat Willow Creek het "goed" doet, we zullen zien dat het toch de toets van Gods Woord niet kan doorstaan. We moeten zelfs ernstige principiële bezwaren inbrengen tegen Willow Creek.

Willow Creek gebruikt drama in hun wijze van Evangelie verkondiging. Er worden korte dramatische toneelstukjes opgevoerd om een bepaalde boodschap over te brengen. Hier moet wel bij vermeld worden dat daarop ook een toespraak volgt, toneel is niet het enige middel dat Willow Creek gebruikt. Maar toch toneel en drama worden gebruikt. Wat moeten we hierop zeggen?

Nergens geeft de Heere in de bijbel aan, dat drama of toneel een middel zijn om het Evangelie te verkondigen. De apostel Paulus leefde temidden van een Grieks-Romeinse cultuur. Toneel en drama waren hoog ontwikkeld en dit sprak vele heidense tijdgenoten van Paulus aan. Echter heeft Paulus nooit van dit middel gebruik gemaakt. Hij preekte het evangelie. Al was het voor de natuurlijke mens een dwaasheid, Paulus preekte en het behaagde God door de dwaasheid der prediking zondaren zalig te maken. Het gebruik van drama en toneel wordt nergens in de Schrift gebruikt als middelen om Gods Woord te verbreiden. We moeten derhalve dat middel afwijzen.

Daarnaast kleven er ook praktische bezwaren aan het gebruik van toneel en drama om een Bijbels thema aan te reiken of uit te beelden. Afgezien van de bezwaren die van ouds altijd in onze kringen aanwezig waren tegen het toneel, moeten we nog op enkele andere bedenkingen wijzen.

Willow Creekers hebben zelf toegegeven dat hun programma's veel uiterlijk vertoon hebben, sterk op vermaak en show business gericht. Het hele accent ligt teveel op vermaak en amusement. Daarnaast moeten we goed bedenken,

dat de manier waarop een boodschap overgebracht wordt, de boodschap zelf beïnvloedt. De inhoud wordt noodzakelijkerwijs aangepast. Het beeld dat overgedragen wordt is ongenueanceerd. Er ontbreken noodzakelijke kwalificaties, die niet door toneel, maar enkel door het woord aangegeven kunnen worden. Er wordt een duidelijke nadruk gelegd op emoties. De emoties van het gehoor moeten opgewekt worden in plaats van een duidelijke boodschap mee te geven. Er wordt op het gevoel gewerkt. Door de poort van het gevoel en de emoties wil men het menselijk hart binnentrekken. Het gehoor wordt emotioneel gemanipuleerd. Er worden bewust bepaalde gevoelens opgewekt. Om dat doel te bereiken worden toneelstukjes, muziek- en dansuitvoeringen nauwgezet ingestudeerd. Terwijl Paulus leert: "Predik het woord; houd aan tijdelijk, ontijdelijk; wederleg, bestraf, vermaan in alle lankmoedigheid en leer." (2 Timotheus 4:2) Een ander punt van kritiek is dat men bij Willow Creek bewust manipuleert. Men wil een bepaalde indruk opwekken bij het gehoor. Bijvoorbeeld de spreker wil geloofwaardig overkomen. Daartoe erkent en "belijdt" hij in de toespraken zijn zwakheden en tekorten. Daarmee wil hij gevoelens van herkenning en zelfs van medelijden opwekken vanuit zijn gehoor. Dit gebeurt allemaal bewust om een ingang te vinden bij de hoorders. In dit alles zoekt de spreker geloofwaardig over te komen. De hoorder voelt zich verbonden met de spreker. Maar het is manipulatie. De spreker hoeft niet eens te menen wat hij zegt, want hij zegt wat, of hij "belijdt" iets om een indruk bij zijn hoorders op te wekken.

Nog een punt dat ernstige bedenkingen oproept is het streven van Willow Creek om begrijpelijk over te komen. Op zich moet elke spreker of prediker proberen begrijpelijk over te komen. Maar bij Willow Creek ligt het anders. Men vertaalt bijbelse begrippen in termen van onze tijd. Op zich kan dat goed en zelfs aan te bevelen zijn, maar niet wanneer de volledige bijbelse boodschap niet meer verkondigd wordt. Hier stuiten we bij Willow Creek op een moeilijkheid. Willow Creek vindt het zeer moeilijk bepaalde bijbelse begrippen, zoals zonde, de heiligheid van God, bekering, wedergeboorte, enz te vertalen in de cultuur van onze tijd. Willow Creek probeert dat maar verliest daarbij het eigene

van deze bijbelse begrippen. Bijvoorbeeld de heiligheid van God wordt voorgesteld als de volkomenheid van God. Echter dan wordt het schuldbesef gemist van een mens die voor deze heilige God geplaagd wordt, Jesaja 6. De "donkere" zijde van de verkondiging wordt onderbelicht en zelfs verdraaid weergegeven. Men wil de toehoorders niet ergeren.

Hiermee hangt een ander punt samen. Bij Willow Creek wil men bewust indruk maken. De spreker is zeer alert op het beeld dat hij bij zijn hoorders opwerpt. Hij zoekt duidelijk het gehoor te behagen. In de Amerikaanse politiek is het gebruikelijk dat openbare toespraken en dergelijke vooraf ingestudeerd worden waarbij men bepaalde woorden en termen gebruikt die goed bij hun gehoor vallen. De spreker kleedt zich op een wijze dat zijn gehoor zal aanspreken. Het is in feite ingestudeerd toneelspel, waarbij men bewust een bepaald waardeoordeel wil kweken bij het gehoor. Verkopers en politici gebruiken deze technieken. Het is niet anders dan een manipuleren van de emoties van het gehoor of van de toeschouwers. De spreker is niet authentiek meer, maar gemaakt. Het zijn deze technieken die bewust binnen Willow Creek toegepast worden. Willow Creek is zich bewust van het gevaar van deze technieken en wil proberen authentiek te zijn, maar uiteindelijk is het doel om indruk te maken op het gehoor. Het gehoor moet zich herkennen in het gesprokene of in hetgeen opgevoerd wordt. Het gehoor moet zich "lekker" voelen. Het gehoor moet emotioneel beïnvloed worden.

Hier tegenover moeten we zeggen, dat in 1 Thess 2: 3-6 de apostel een ander geluid doet horen: "Want onze verma-

ning is niet geweest uit verleiding, noch uit onreinigheid, noch met bedrog; Maar, gelijk wij van God beproefd zijn geweest, dat ons het Evangelie zou toebetrouwd worden, alzo spreken wij, niet als mensen behagende, maar Gode, Die onze harten beproeft. Want wij hebben nooit met pluimstrijkende woorden omgegaan, gelijk gij weet, noch met [enig] bedeksel van gierigheid; God is getuige! Noch zoekende eer uit mensen, noch van u, noch van anderen;"

Het ging Paulus erom God te behagen. Daarom wilde hij geen pluimstrijkende woorden gebruiken, geen gevele, geen mooi praterij, maar duidelijk zonde en genade preken. Paulus was bereid smaadheid te lijden terwille van het Evangelie en wilde ijverig het Evangelie preken, wel voor de mens, maar niet naar de mens. Het Evangelie wordt gebracht in een voor de mens begrijpelijke taal met voorbeelden en illustraties en inhakend op hun dagelijkse leven, maar het is niet een Evangelie naar de mens. Het staat haaks op alles wat van de mens is. Wij staan van nature met de rug tegen God en we moeten omgekeerd worden. Er moet een duidelijke omkeer in het leven komen. Gijlieden moet wederomgeboren worden. Het Evangelie is niet een prachtig gepolijste glorieuze boodschap. Het spreekt van sterven, van afbraak en daardoor van leven en behoud maar dat door de Gekruisigde en Zijn Geest. We kunnen het Evangelie niet schitterend voorspiegelen en als acceptabel afschilderen voor het gehoor. Het Evangelie spreekt van omkomen in onszelf en opstaan in Christus. Dat gaat altijd tegen onze natuur in. Zo preekte de apostel, want hij wilde geen mensen behagen, maar Gode.

Drs. G.R. Procee.

Mijn Bijbel

(n.a.v. 1 Petrus 1:25a)

Dierbare Bijbel, geschenk waarbij al het goud van Peru en al de topazen van Morenland niet te vergelijken zijn. Dierbare Bijbel, eigen Woord mijns Vaders. Mijn Bijbel! Hoe gelukkig is uw inhoud. Het geheim ontwikkeld; God zaligt zondaren in een weg, waarin voor Zijn eer en hun belang volmaakt gezorgd is. God oefent genade zonder enige krenking van Zijn recht. God was in Christus de wereld met

Zichzelf verzoenende. God heeft Hem voorgesteld tot een verzoening door het geloof in Zijn bloede. Zee van wonderen! Ontwerp voor alle geschapen vernuften, onuitvindelijk! Glanzen; daar engelen zich blind op staren. Geheimen, die in aller eeuwen eeuwigheid aan de verrukkingen en bewonderingen van al de gezaligden en aan mijne stof, onuitputtelijk stof leveren zullen. Mijn verstand schiet mij

tekort. Zelfs de berichten die de rede mij van mijn ellende en van mijn gevaar, van de aard en de verdienste der zonde beschikt, zijn diep gebrek-kig. Van het uitzicht op verlossing spreekt zij niets met enige zekerheid.

Mijn Bijbel doet mij de aard, de bron en de trap van mijn rampzaligheid van nabij beschouwen. Niet om mij door die diepbedroevende waarheden te dompelen in mistroostigheid, maar om mij belang te doen stellen in de verblij-dende waarheden die zij er bijvoegt en om mij daarvan gebruik te doen maken. Mijn Bijbel! Uiterste wil mijns Vaders! Waarin mij de onverwelkelij-ke, onverderfelijke en onbevlekkelijke erfenis besproken wordt.

Mijn Bijbel! Waarin al de beloften, die de God der Waarheid ooit te mijnen behoefte deed, in duurzaam schrift te lezen staan. Mijn Bijbel! Bundel van al de wetten die mijn Koning ooit uit-gaf, om mijn gedrag te regelen. Wetten, die op de billijkste gronden steunen en tot wier gehoorzaamheid mij, bij het bevel, óók de hulp in één adem wordt toegezegd. Nooit behoef ik onkundig van mijn plicht te zijn. Ik zie die in de voorschriften en in de voorbeelden. Vooral in het voorbeeld van mijn Verlosser. En als ik duizend-maal op een dag vraag: 'Hoe deed Jezus?', kan ik duizendmaal mijn vraag stipt beantwoord vinden. Die inzetten zijn mijn raadslieden als ik verlegen ben; mijn Urim en Thummin, mijn vraagbaken.

Mijn Bijbel is een lamp voor mijn voet, een licht op mijn pad, mijn weg-wijzer in het land mijner vreemdeling-schap, mijn kompas op de bakenloze zee waarop ik dobber.

Mijn Bijbel! Schathuis van vertroos-tingen. Kostbaar boek, dat aan mij ten dage mijns ongevals vragen doet waarop mijn ongelooft verstommen moet en mij gronden van bemoediging in de hand geeft die leven in mijn hart brengen en een omwending verwek-ken, die men wel gevoelen maar niet beschrijven kan.

Mijn Bijbel! Waren uw spreuken niet dikwijls uw vertroosting geweest in het land van mijn vreemdelingschap, lang, lang ware ik in mijn druk ver-gaan!

Mijn Bijbel! Rijke verzamelplaats, die de ene voorraad na de andere uitgeeft. Die melk hebt voor zuigelingen, vaste spijs voor volwassenen, hartsterking voor bezwijkenden en ogenzalf voor blinden. Mijn Bijbel! Mijn wapenhuis en mijn wapen tevens. Wondere sa-menvoeging. Mijn aanvallend wapen

zowel als mijn verwerend wapen. Mijn zwaard. Een wapen dat ik dán gebruik, als ik op mijns Meesters spoor mijn vijand tegemoet treedt met dat woord: 'Er staat geschreven'!

Mijn Bijbel, ge zijt tegelijkertijd mijn wapenhuis. Gij geeft mij de gordel der waarheid, het borstwapen der gerech-tigheid, het schild des geloofs en de helm der zaligheid. Gij leert mij hoe ik die wapenen aangorden en gebruiken moet. Gij leert mijn handen ten strijde en mijn vingers ten oorlog. Gij moe-digt mij aan door de uittekening van de kroon, die de overwinnaar beloofd is en waardoor mijn hart in vuur en vlam wordt gezet. Mijn Bijbel! Gij leert mij vooral hoe ik al biddende strijden moet. Bij U leer ik ootmoedig en met betrouwen bidden. Gij leert mij in de voorbeelden zowel als in de besturin-gen. Als ik U doorblader, dan ontmoet ik de nagelaten bidschetsen en het noodgeschrei van de heiligen van vroeger en later tijd. Een biddende David, een biddende Paulus besturen mij als ik U, mijn dierbare Bijbel in handen neem. Dan ga ik tot God spre-ken met woorden die de Geest eeuwen geleden aan Zijn Jakobs, Mozessen, Paulussen in het hart en op de lippen

gaf. Zo spreek ik de taal des Geestes. Dierbare Bijbel! Mijn onfeilbare toets-steen. Aan U beproef ik alles wat de godsdienst betreft. Hier toets ik mijn gedachten, mijn neigingen. Aan U laat ik het oordeel over. Alle andere geschriften, hoe uitnemend ook, zin-ken laag in mijn achting, wanneer ik U in vergelijking breng. Alles wat in menselijke geschriften tot besturing van mijn geloof en wandel geschreven is en uitnemend is, is uit U gevloeid. Uit die bron schepten uitnemende schrijvers, die een reeks van eeuwen geleefd en gearbeid hebben. Maar al het heilige vuur dat in hun opstellen blaakt, is in vergelijking met uw gloed niet meer dan het koude noorderlicht. Aan U toets ik hun stellingen en ver-maningen. Zodra zij U verlaten, ver-laat ik hen. In zoverre ze met U over-eenstemmen, omhels ik ze. Maar, mijn Bijbel, hoe zij ook mogen zijn, gij behoudt de voorrang. En als ik U lees, gevoel ik dikwijls iets dat ik in het lezen der uitnemende menselijke geschriften mis. In U lees ik Gods eigen taal. In dat gezag rust mijn geloof! Mijn dierbare Bijbel!

Petrus Broes (1726-1797)

Voor de jeugd

Wedergeboorte (2)

De vorige keer zijn we begonnen om met jullie na te denken over de weder-geboorte. We hebben kunnen lezen hoe de Heilige Geest het verstand ver-licht. We willen nu stilstaan bij wat er gebeurd met je wil, als de wederge-boorte zich in jouw leven voltrekt.

De wil vernieuwd

Wat wil je graag? Dat is een vraag, die allerlei verlangens bij je oproept. Wat is jouw antwoord op deze vraag? Waar wordt je door beheerst? Door sport, geld, populariteit, lusten, eigen wijs-heid, een godsdienst naar je eigen smaak of door de Heilige Geest? Jullie weten dat onze wil niet langer vrij meer is, maar gebonden aan satan en de zonde. Onze wil is niet zuiver meer, maar vervuild en halsstarrig, vol met bijbedoelingen, gericht op zich-zelf. Onze wil gaat uiteindelijk dwars tegen God in, al zul je dat niet direct willen toegeven. Als het wonder van de wedergeboorte plaatsvindt in je leven, dan gebeurt er iets met je wil, waardoor het radicaal veranderd.

Wat gebeurt er dan met de wil? Het is

niet zo, dat de Heilige Geest je wil geweld aandoet. Zijn inwerking op de wil is wel krachtig, maar niet geweld-dadig. De wil wordt niet als een gevan-gene naar een cel gesleurd of als een os naar de slachtbank. (Calvijn) De wil wordt door de liefde Gods gebroken in haar verzet en omgebogen naar Gods wil. Zo wordt een onwillig meisje gewillig, een dwarse jongen gehoor-zaam aan Gods Woord. Thomas Bos-ton zegt: 'De wil wordt genezen van zijn totale onbekwaamheid om te wil-len wat goed is.' De zonde was je eerst zoet, maar nu wil je haar uitspuwen als gif dat je ingedronken hebt. (Boston) De vernieuwde wil komt in verzet tegen de zonde, vooral tegen je 'koningszonde'. De zondige lusten zijn je tot smart en je wilt ze niet lan-ger 'te eten geven', integendeel je wilt ze laten uithongeren. Je weet maar al te goed hoe je je zondige begeerten kunt voeden, bijvoorbeeld door televi-sie kijken, bepaalde lectuur lezen, meedoen aan bepaalde gesprekken. Dat ga je daadwerkelijk mijden. Dat wil niet zeggen, dat je nooit meer in de

zonde valt. Dat zal heus nog wel gebeuren, maar als het goed is, wordt dat je strijd en is het je tot smart als je merkt hoe vaak je nog de wil van God verzaakt.

De wil is bereid

De wil is bereid om de Heere Jezus Christus te ontvangen. (Boston) De wedergeboorte zorgt ervoor dat er in hart van een verloren zondaar plaats gemaakt wordt voor Christus en Zijn weldaden. Thomas Boston zegt: 'De binnendeur van de wil is voor Hem geopend en ook de buitendeur van ons verstand.' Let erop de naam-christen (dat is de namaak-christen, die de waarachtige wedergeboorte mist), zal ook zeggen hij of zij Christus wil ontvangen, maar zij willen niet de 'Gehele Christus'. Ze willen Hem wel als Profeet, om aan hen de weg naar de hemel te vertellen; ze willen Hem ook wel als Priester, om voor hun zondeschuld te betalen; maar ze willen Hem niet als Koning, om over hen te regeren met Zijn Woord en Geest. Als je echt wederomgeboren bent, wil je de 'Gehele Christus' leren kennen. Dan wil je leerling worden op de school van Heilige Geest, om te leren waartoe en waarom Christus moest lijden en sterven. Je wilt weten wat het allemaal inhoudt: Echte zondekennis te hebben, Gods recht te kennen, Christus te kennen, enz. Je wilt het niet alleen verstandelijk weten, maar je wilt er ook iets van beleven. Je wilt eigenlijk ontzettend veel, als je wil vernieuwd wordt. Je wilt bij het echte volk van God horen. Je wilt heilig voor God leven. Deze drang is vooral in de eerste tijd van het geestelijke leven heel sterk. Er komen ook tijden, dat je denkt: 'Wat komt er allemaal van terecht.' Onthoudt dit maar goed: De Heere leert tot de laatste snik van je leven, wat Hij tegen Zijn discipelen heeft gezegd: 'Zonder Mij kunt gij niets doen.' Heb je het ook wel eens gezongen: 'Mijn hart o Hemelmajesteit, is tot Uw dienst en lof bereid'? (De aanhalingen van Thomas Boston komen uit zijn boek 'De Viervoudige Staat'.) Ontvang de hartelijke groeten van jullie vriend,

Ds. K. Visser

Boekbesprekingen

Ds. W. Silfhout, **Zalig in leven en sterven**, 151 blz., f 24,95, Uitgeverij Groen – Heerenveen.

Het boek bevat meditatie over de zeven zaligsprekingen in het bijbelboek Openbaring die tot stand zijn gekomen uit omwerking van 7 preken over deze stof, gehouden in de Gereformeerde Gemeente te Hendrik Ido Ambacht najaar 1997. Moge de lezing van dit boek uitdrijven tot de kennis van de enige Naam onder de hemel gegeven tot zaligheid.

Ds. J. van Dijk, **Blij vooruitzicht**, 195 blz., f 29,95, Uitgeverij Frits Harde-man – Ede.

De auteur is hervormd predikant. Het keurig verzorgde boek bevat 60 meditatie: 52 voor de zaterdagavonden en 8 voor de bijzondere dagen. Een woord vooraf ontbreekt. De titel wil weergeven het blij vooruitzicht van de komende zondag of van de bijzondere dag in het kerkelijk jaar en ook het blijde vooruitzicht op de eeuwige Sabbat hiernamaals.

Ds. D.J. Budding, **Schep mij een rein hart**, 126 blz., f 25,90, Uitgeverij den Hertog – Houten.

Het boek bevat 52 korte en kernachtige meditatie en houdt rekening met het kerkelijk jaar. Een inleidend woord ontbreekt. Om u een indruk te geven, geven wij een citaat van blz. 29: "Het is beter te gaan in het klaaghuys, dan te gaan in het huis des maaltijds", zo zegt de wijze Prediker. Waarom? Wel, in het klaaghuys krijgt u de herinnering aan uw eigen dood, uw eigen schuld, uw eigen straf. In het klaaghuys wordt u op de werkelijkheid gedrukt. Een werkelijkheid, die een mens liever niet onder ogen ziet. Daarom trekt ons hart van nature naar de wereld, naar het huis der maaltijden, om onze angst, om onze dood weg te lachten. Daarom zijn we meestal zo blij als een begrafenissen weer voorbij is. Dan kunnen we verder in ons zelfbedrog, in het uitleven van onze geestelijke doodsstaat. Dwaze mens, die niets leert in het klaaghuys. Hij zal straks eeuwig klagen: 'Had ik, had ik', maar dan te laat."

Willem Teellinck, **Zie de Mens**, 157 blz., f 24,95, Uitgeverij den Hertog – Houten. Dit boek is al eerder verschenen in 1971 onder de titel "Ogenzalf". Ds. J. van der Haar zette het boek over in de huidige taal en spelling. De auteur staat bekend als de vader van de Nadere Reformatie. Hij leefde van

1579-1629. Hij legde de nadruk op de praktijk der godzaligheid. Het opnieuw verschenen boek bevat 23 overdenkingen over Johannes 19:5: 'Zie de Mens.' We zouden het een Christologie van Teellinck kunnen noemen toegespitst op het lijden en de dood van Christus. Voordat Teellinck tot de ontvouwing van Johannes 19:5 overgaat geeft hij een gebed voor de bekering der heidenen en een gebed voor zeevarende christenen, die hun handel drijven onder de heidenen. We moeten ons dus maar niet laten aanpraten dat er in de dagen van de Nadere Reformatie geen oog was voor de zendingsroeping van de kerk. Op de blz. 152-157, hoofdstuk 23, wordt geschreven over een ernstig verzoek aan alle christenen om elke morgen bij het ontwaken aan de Heere Christus, de Gekruisigde, te denken en om de eer en de gemeenschap van Christus bij al hun werk en bij wat hun overdag overkomt, te zoeken en te betrachten. We geven een kort citaat: "Zie, wij smeken u zeer hartelijk dat u zich toch dit beeld van onze Heere Jezus Christus zo levendig voor ogen zou willen stellen: elke morgen, heel vroeg, zodra u ontwaakt, eer dus de listige satan tijd heeft, om ertussen te komen en uw hart te vergiften (zoals hij dat toch elke morgen met veel onvoorzichtige mensen bij het ontwaken doet) met de dwaze en schadelijke begeerten van het vlees, naar de genoegens, eer en rijkdommen van deze wereld. En als u dit ons verzoek, dat wij u in de Naam van Christus doen, inwilligt, dan zal deze werkzaamheid u gewis wonderlijk sterken tegen alle wereldse, vleeselijke en schadelijke begeerlijkheden, gebreken en lusten."

Neem en lees dit inhoudsvolle boek.

Samen gelukkig, 87 blz., f 15,95, Uitgeverij Groen – Heerenveen.

De ondertitel luidt: "Gedichten, gebeden en overdenkingen over het huwelijksleven." Uit het Engels vertaald door Nellie Teekens-Krijgsman. Het is een aardig boekje om hier en daar eens wat te lezen en te kijken. Om de andere bladzijde is een tekening of foto opgenomen die betrekking heeft op het onderwerp. Zo lezen we op blz. 76 een behartenswaardig stukje over het aanleren van Psalmen aan de kinderen van de hand van Johannes Chrysostomus. De eerste regels ervan luiden: "Tegenwoordig zingen kinderen nog wel allerlei wereldse liederen, maar bijna niemand kent nog een psalm".

Het is onzes inziens heel belangrijk om op jonge leeftijd Psalmen te leren. Dan zitten ze nog in het geheugen wanneer we oud geworden zijn. Het is genade als ze vroeger of later weerklank hebben gevonden in het hart.

Bij de LVSGS verscheen als informatiekatern J. van Ginkel, "Movo ergo sum? Nee dus!", 48 blz., f 9,95. De ondertitel luidt: Mobiliteit in Bijbels en beleidsmatig perspectief. Deze brochure geeft zeker stof tot nadenken over mobiliteit die niet onbegrensd zal kunnen groeien. Anderzijds roept de brochure ook vragen op. Er wordt voor gepleit Nederland als distributieland prijs te geven (blz. 43). Zijn de gevolgen hiervan wel goed doordacht? Wordt het rekeningrijden niet te positief voorgesteld? Ten aanzien van het openbaar vervoer worden kritische kanttekeningen geplaatst en terecht. Er mankeert nogal eens wat aan. Is het openbaar vervoer in de avonden op het platteland niet heel slecht?

R u i m g e l e g e n

6 en 8 pers. bungalows

(3 sl.k., wasmachine)
en

4/6 pers. stacaravans

(2 sl.k., douche.

Bel voor de folder:

BUNGALOWPARK
De Verrassing

Oosterend TEXEL
0222 - 318391

BKG

Hebt u kraam- of gezinshulp nodig.
bel ons dan:

0318 - 52 77 99

Voor hulpverlening dag en nacht
bereikbaar

Voor inlichtingen niet bellen tussen 16.00 en
19.00 uur. Laat u wel tijdig inschrijven!

CHRISTELIJKE HOGESCHOOL DE DRIESTAR

opleidingsinstituut voor onderwijsgeevenden op reformatorische grondslag

Programma 4 Studium Generale 1999-2000

De cantates van Johann Sebastiaan Bach

Door: 1) dhr. S.M.W. Bezemer

2) dhr. C. Kramp

3) dhr. A. Blok

Data: 1) 10 maart 2000

2) 24 maart 2000

3) 7 april 2000

1 dhr. S.M.W. Bezemer

De ontwikkeling van de cantatevorm in de muziekgeschiedenis staat deze avond centraal. De protestantse kerkmuziek, met haar vormen genres, wordt beluisterd en uitgelegd. De lijnen naar de cantate worden aangegeven en uitgewerkt waarbij de positie van de Bachcantates in de muziekgeschiedenis wordt toegelicht.

2 dhr. C. Kramp

Vanavond vormen de cantates van Johann Sebastiaan Bach het middelpunt. Welke bezettingen en vormen hanteerde hij? Hoe is de relatie met het kerkelijk jaar? Welke bijbelgedeelten en teksten gebruikte hij? De manier waarop Bach de teksten muzikaal verwerkt, wordt beluisterd en uitgelegd.

3 dhr. A. Blok

In deze bijeenkomst wordt aandacht gevraagd voor de affecten die Bach gebruikt. Speciaal de koppeling tussen tekst en melodie komt vanavond aan de orde. De affectenleer wordt toegelicht aan de hand van notenbeeld en geluid. De cantate die medio mei 2000 uitgevoerd zal worden, krijgt een diepgaande analyse.

Wilt u dit programma graag bijwonen?

Dan kunt u zich tot en met 10 maart 2000 telefonisch aanmelden. De colleges worden gehouden van 19.45-22.00 uur. De kosten per programma zijn f 50,-.

Christelijke Hogeschool De Driestar

Postbus 368, 2800 AJ Gouda, telefoon 0182-54-333

Zoek bij

ons

uw Bijbel of
boek

Verzending of

bezorging mogelijk

Bel 0184 - 412461

Thorbeckelaan 15
3362 BL Sliedrecht

**Bemiddeling
Kraam- en
Gezinszorg
Meijer (B.K.G.M.)**

Reeds velen maakten gebruik van
de bemiddeling voor Kraam- en/of
Gezinszorg.

Heeft u Kraam- of Gezinszorg nodig
en u bezit geen TV, bel dan gerust.

**Bemiddeling Kraam-
en Gezinszorg Meijer**

Telefoon 0294-231145, mevr. J. Meijer.